

Kirkkojen kaupunki

SASTAMALAN
SEURAKUNTA

Pitkien perinteiden seurakunta

Sastamalan seurakunnan historia ulottuu aina keskiajalle ja suureen Sastamalan kirkkopitäjään asti. Monet seurakuntaan kuuluneet pitäjät irtautuivat ajan myötä omiksi seurakunnikseen, kunnes vuonna 2004 Tyrvään ja Karkun seurakunnat yhdistyivät Vammalan seurakunnaksi. Reilun kahden vuoden kuluttua liitettiin mukaan myös Suodenniemen seurakunta. Kasvu jatkui, kun Vammalan, Mouhijärven, Kiikan ja Keikyän seurakunnat yhdistyivät vuonna 2009 kuntaliitoksen myötä uudeksi Sastamalan seurakunnaksi. Vuonna 2013 liittyi mukaan vielä Kiikoisten seurakunta.

Nykyään Sastamalan seurakunnalla on erilaisten yhdistymisten seurauksena kaikkiaan yksitoista kirkkoa ja kaksi kirkoksi vihittyä kappelia. Kirkot ovat yhteistä kulttuuriperintöä ja kiinnostavia matkailukohteita sekä historiansa että kulttuurinsa mutta myös aktiivisen tapahtumatarjontansa vuoksi. Ne ovat osa kaikenikäisten ihmisten arkea ja juhlaa.

Tervetuloa tutustumaan upeisiin kirkkoihimme!

TELILÄ

Sähkötalo

www.telila.fi

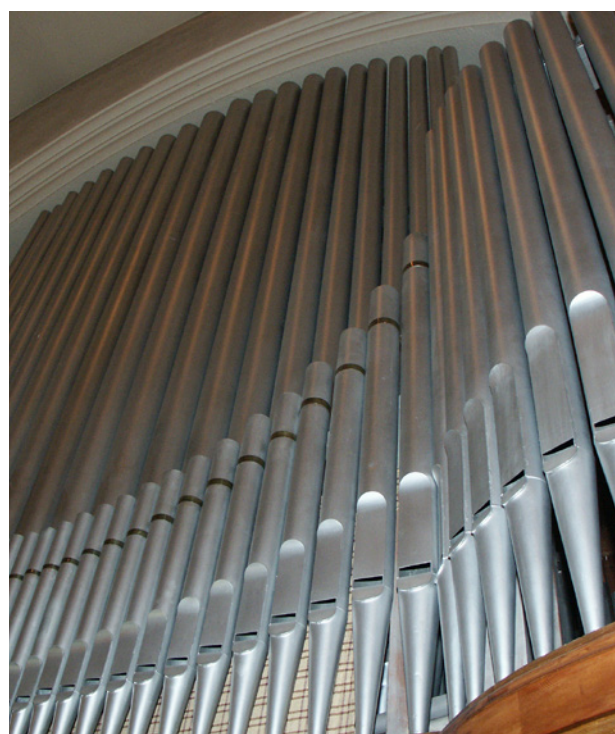

Katso videomme!

Luonnonkaunis Sastamala

Reilun 24 000 asukkaan Sastamala sijaitsee Kokemäenjoen vesistön molemmin puolin Pirkanmaan lounaiskulmassa, Satakunnan maakuntarajan tuntumassa.

Sastamalasta löytyvät niin viihtyisä asuinympäristö, kauniit järvimaisemat ja hyvät palvelut kuin monipuoliset harrastusmahdollisuudet kulttuurista ja kalastuksesta veneilyyn ja retkeilyyn.

HAUTAUSPALVELU TERO TEUHO OY

Valkamakatu 4, Sastamala • 03 511 5600 • Päivystys 24h – 040 764 4678
www.hautauspalveluteuho.fi

Kokonaisvaltaista palvelua vuodesta 1928

Perinteintä kunnioittava perheyritys, hoidamme kaikki hautaukseen ja hautajaisiin liittyvät järjestelyt tai sovitut osat järjestelyistä luottamuksella puolestanne vuosikymmenien tuomalla kokemuksella.

Sastamalan seurakunnan kirkot ja kappelit

Tyrvään kirkko

Tyrvään kirkko on Sastamalan seurakunnan pääkirkko. Vuonna 1855 valmistuneen kirkon on suunnitellut ruotsalainen arkkitehti Pehr Johan Gylich. Valoisa kirkko on Helsingin Johanneksen kirkon ohella Suomen ainoa kaksitorninen kirkko.

Alttaritaulu on Robert Wilhelm Ekmanin kolmi-osainen teos vuodelta 1866. Kuorissa on esillä kipsijäljennös Ville Vallgrenin Kristus-veistoksesta.

Kirkkokatu 1, puh. 050 314 9124

Tyrvään siunauskappeli

Siunauskappelin kahdesta rakennuksesta vanhempi on Otto Stenbäckin suunnittelema, vuonna 1890 valmistunut goottilaistyylinen tiilikappeli. Uusi siunauskappeli valmistui vuonna 1976, ja sen suunnitteli arkkitehti Mirjam Kulmala.

Siunauskappelin ympärillä on yhteensä 14,5 hehtaaria puistoaluetta, josta hautausmaakäytössä on runsaat kuusi hehtaaria.

Virkatie 9, puh. 050 314 9128

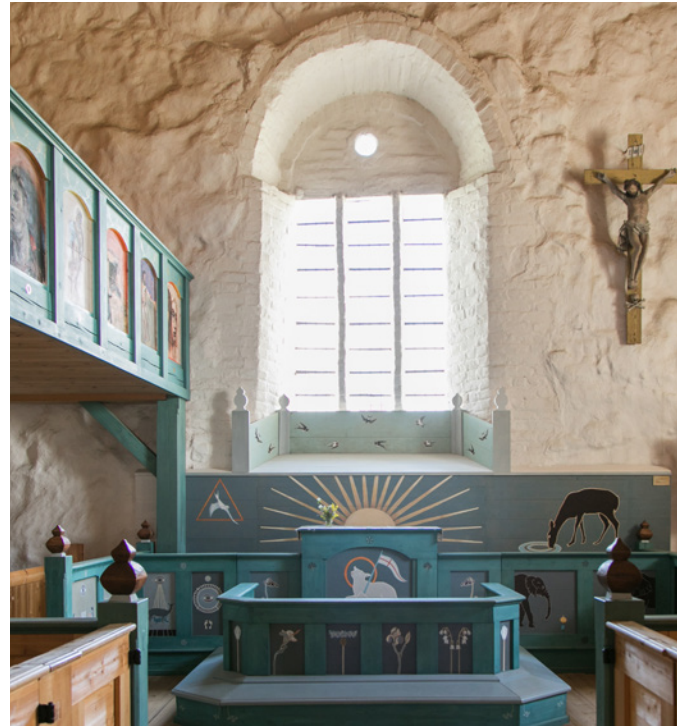
Tyrvään Pyhän Olavin kirkko

1500-luvun alussa rakennettu kivikirkko toimi seurakuntakirkkona ennen Tyrvään kaksitor-nisen kirkon valmistumista. Hiljaiseloa pitkään viettäneen kirkon toiminta elpyi uudelleen 1960-luvulla.

Vuonna 1997 tulipalo tuhosi kirkon juuri valmis-tuneen paanukaton ja arvokkaan interiöörin. Jälleenrakentaminen aloitettiin nopeasti palon jälkeen, ja kirkko otettiin nykymuodossaan uudelleen käyttöön maalaustöiden valmistuttua vuonna 2009.

 Kallialan kirkkotie 50, puh. 03 521 9090

www.pyhaolavi.fi

Elintarviketukku Rikainen Tinkimätöntä Laatua

Haluamme tarjota asiakkaillemme ainoastaan parasta!

Sastamalan Pyhän Marian kirkko

Kirkko on rakennettu 1400-luvun lopulla, ja nykyiseen asuunsa se kunnostettiin 1960-luvulla. 1977 kirkon puulattia muutettiin maalattiaksi. Kirkon keskiaikaisesta historiasta muistuttavat muun muassa 1200-luvulta peräisin oleva kastejalja ja vuodelta 1304 oleva hautakivi. Kirkossa on myös näyttävä kokoelma puuveistoksia.

Kesäisin tiekirkkona toimivassa kirkossa on upea akustiikka, ja siellä järjestetään vuosittain lukuisia konsertteja sekä vanhan musiikin tapahtuma Sastamala Gregoriana.

 Sastamalan kirkon tie 119, puh. 03 521 9090

www.sastamalagregoriana.fi

Vuodesta 2000
Sastamalan
Lämpö Oy

Paikallisesti tuotettua kaukolämpöä

Aarnontie 2 A, 38200 Sastamala
Puh 040 159 2719 | www.sastamalanlampo.fi

Sammaljoen kirkko

Kirkko hautausmaineen on rakennettu Sammaljoen ja Etelä-Tyrvään kylien asukkaiden toiveesta. Kirkko vihittiin käyttöön vuonna 1834.

Kirkko paloi sisällissodassa vuonna 1918, ja nykyinen, arkkitehti Ilmari Launiksen suunnittelema Sammaljoen puukirkko valmistui vuonna 1924. Kirjon alttarilla on Paavo Hakalan veistos Kristus ristillä.

Sammaljoentie 606, puh. 050 314 9142

Karkun kirkko

Kirkon on suunnitellut arkkitehti Oiva Kallio, ja se vihittiin käyttöön vuonna 1913. Ennen kirkon rakentamista kuntalaiset kiistelivät siitä, kummalle puolelle Rautavettä se tulisi rakentaa. Kiista ratkesi, kun Kosken ratsutilan omistaja Alfons Ekholm lahjoitti kirkkoa ja hautausmaata varten maa-alueen Riippilänjärven rannalta.

Kirkon erikoisuus ovat 12-kertaiset pneumaattiset urut. Kirkon kellot on valettu 1700-luvulla, ja ne on tuotu Sastamalan Pyhän Marian kirkosta. Pääovea reunustavat graniittiset enkelihahmot on tehnyt kuvanveistäjä Johan Munsterhjelm.

Riippiläntie 366, puh. 050 314 9126

Salokunnan kirkko

Kaarlo Ryömän lahjoittamalle tontille nousi arkkitehti Timo Penttilän suunnittelema moderni kirkkorakennus vuonna 1960.

Avaran kirkkosalin alttaritauluna on risti, ja kirkon suurista ikkunoista avautuu vuodenaikojen rytmissä elävä luonto ikivihreine mäntyineen.

Kärppäläntie 226, puh. 050 314 9130

Keikyän kirkko

Keikyän ensimmäinen kirkko valmistui jo 1680-luvulla, ja sen tilalle rakennettiin uusi suurempi kirkko vuonna 1830. Tämänkin käytyä liian pieneksi rakennettiin kolmas kirkko vuonna 1912. Uuden kirkon piirsi kirkkoarkkitehti Josef Stenbäck, joka on suunnitellut yhteensä 35 kirkkoa. Kirkon alttaritaulu "Vanha Simeon Jeesus-lapsi sylissään" on vuodelta 1753.

Jugendtyyliä edustava puukirkko peruskorjattiin vuonna 1997, jolloin sen sisäosat palautettiin mahdollisimman lähelle alkuperäistä.

Akuntie 7, puh. 050 314 9132

Kiikan kirkko

Kiikan puinen ristikirkko rakennettiin Mats Åkergrenin johdolla vuonna 1807. Kirkon ulkoasu muuttui vuoden 1884 remontissa. Vuonna 1952 sisustus uusittiin arkkitehti Bertel Strömmerin suunnitelmien mukaan ja päätorni sai nykyisen muotonsa.

Kiikan kirkossa katseen vangitsevat lehtereitä kiertävät maalaukset. Carl Fredrik Blom maalasi 1819 lehterikaiteisiin 36 Raamatun henkilöä. Laskutoimitus paljastaa mielenkiintoisen yksityiskohdan: tasan puolet henkilöistä on naisia.

Kiikanojantie 8, puh. 050 314 9132

OPISTOVUOSI OPPIVELVOLLISILLE ja KRISTILLINEN LUKIO,
jossa ei kiusata, ei kilpailla eikä tarvitse olla yksin.
Inhimilliset ja turvalliset opet. –Jatkuva haku.

RAAMATTUKURSSI JA VIIKONLOPPUKURSSIT

**Kaikki tämä seisovan pöydän ääressä
Rautaveden rannalla noin 50 km Tampereelta**

Korkean
evankelinen
opisto

keokarkku.fi

Mainiementie 50 38100 SASTAMALA
toimisto@keokarkku.fi puhelin (03) 513 4151

Suodenniemen kirkko

Arkkitehti Anton Wilhelm Arppen suunnittelemaa, vuonna 1831 valmistunutta kirkkoa kutsuttiin aluksi tsaari Nikolai I:n mukaan Nikolainkirkoksi. Kirkon torni on Carl Ludwig Engelin piirtämä, ja Kristus Getsemanessa -alttaritaulun on maalannut Ingeborg Malmström.

Kirkko oli keskeinen paikka sisällissodan tapahtumissa, ja toisen maailmansodan aikana sen tornissa oli ilmalavonta-asema. Kirkon ympäristö on myös suosittu kuvauspaikka, ja siellä on kuvattu useita tunnettuja televisiosarjoja.

 Koippurintie 9, puh. 050 314 9137

Kiikoisten kirkko

Empire-tyylinen puukirkko vihittiin käyttöön vuonna 1853, ja sen on suunnitellut arkkitehti Pehr Johan Gylich.

Kirkkoa peruskorjattiin vuonna 1924, jolloin sen kellotornia korotettiin yhdeksällä metrillä. Kristus Getsemanessa -alttaritaulun on maalannut saksalaisen taidemaalarin Heinrich Hoffmannin aiheen mukaan Felix Frang. Kirkossa on Kangasalan urkutehtaan valmistamat 14-äänikertaiset urut.

 Kiikostentie 300, 050 314 9141

Keikyän Kivi - Hautakivien erikoisliike

Ammattitaitoinen suunnittelupalvelu helpottaa hautakiven hankinnassa;
Teemme 3D-luonnoskuvan jokaisesta hautakivestä ennen valmistusta.

Lisänimikaiverrukset, entisöinnit ja muut hautakivien huoltotyöt
Kaikki hautakivityöt laatutakuulla vuodesta 1933.

Vammaksentie 1, Sastamala • 045 611 7768 • kivi@muistoksi.fi • www.muistoksi.fi

Mouhijärven kirkko

Mouhijärvellä on ollut aikojen saatossa kolme eri kirkkoa, joista ensimmäisen, 1500-luvun lopulla rakennetun kirkon tarkasta sijainnista ei ole tietoa. Toinen, vuonna 1878 purkutuomion saanut kirkko sijaitsi Selkeen kartanon mailla. Paikalla on nyt hautausmaa ja kesäkappeli.

Nykyinen kirkko rakennettiin Mustianojan Haavoistenmäkeen vuonna 1858, ja sen on suunnitellut arkkitehti Pehr Johan Gylich, joka piirsi samoihin aikoihin myös Tyrvään kirkon. Kirkoissa on yhtäläisyyksiä: molemmat ovat punatiilisiä rakennuksia, ja niiden sisällä on samantyyppiset kupolirakenteet ja valkeat, kultakoristeiset saarnastuolit. Alttaritaulun ”Kristus ristillä” on maalannut Felix Frang.

 Kinkerikuja 3, puh. 050 314 9134

Mouhijärven kesäkappeli

Kesäkappeli rakennettiin Mouhijärven puretun vanhan kirkon kellotapulista vuonna 1999. Kappelin on suunnitellut arkkitehti Marja Rauhala.

 Vanhankirkontie 102

Vaella kirkosta kirkkoon

Sastamalan kirkkovaellus on mielenkiintoinen matka Rautaveden ja Kokemäenjoen kauniissa kulttuurimaisemissa ja vaihtoehto pitkille pyhiinvaellusretkille. 41 kilometrin mittainen, kuusi kirkkoa eri aikakausilta käsittävä vaellus lähtee Hyvän Paimenen Majatalosta, aivan Karkun rautatieaseman läheisyydestä, ja päättyy Pyhän Olavin keskiaikaiseen kivikirkkoon Tyrvälle. Selkeästi viitoitetun reitin varrella on hyvät majoitus- ja ruokailupalvelut ja muita matkailijoita kiinnostavia kohteita.

Tutustu vaellusreitteihin:

Yli 30 v ammattitaitoista välittämistä!

VAMMALAN **LKV**
KIINTEISTÖNVÄLITYS OY

Puistokatu 18, 38200 SASTAMALA P. 050 5663 120,
050 3222 793 www.vkv-asunnot.fi

Valitse juhlapaikaksesi Vehmaan Tila!

Rauhallisessa maalaismiljöössä järjestämme kaikenkokoisia perhe- ja muita juhlia

www.vehmaantila.fi

Sastamalassa tapahtuu

Sastamala on Pirkanmaan merkittävimpiä matkailualueita – monipuoliset museot ja tapahtumat houkuttelevat vierailijoita kauempaakin.

Sastamalan tapahtumatarjontaan mahtuu liikuntaa ja kulttuuria. Myös upeat kirkkomme toimivat tapahtumapaikkoina – Sastamala Gregoriana on vuosittainen vanhan musiikin konserttisarja Pyhän Marian kirkossa, ja Vanhan kirjallisuuden päivien aikaan Pyhän Olavin kirkossa on tarjolla esittelykierroksia sekä musiikillista ohjelmaa. Tyrvään Pappilan Kivinavetassa järjestetään muun muassa ainutlaatuisia taidenäyttelyitä.

Lue lisää tapahtumista ja palveluista:

www.visitsastamala.fi

**ELLIVUORI
RESORT**

ELÄMYKSIÄ KAIKILLE AISTEILLE

WWW.ELLIVUORIRESORT.FI

 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaehto: Europe invests in rural development
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 LEADER
 Joutsenten reitti

Sastamalan seurakunnan kirkkoherranvirasto

Aittalahdenkatu 12
38200 Sastamala

☎ 03 521 9090

✉ kirkkoherranvirasto.sastamala@evl.fi

www.sastamalanseurakunta.fi

Facebook - Sastamalan seurakunta

YouTube - Sastamalan seurakunta

